

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref
14/1491

Dato
22 APR 2015

Lauvåsåna kraftverk i Strand kommune i Rogaland fylke - klage på NVEs vedtak

Rogaland fylkeskommune fremmer i brev av 12.03.2014 administrativ innsigelse til søknaden om bygging av Lauvåsåna kraftverk. I brev av 12.08.2014 klager Naturvernforbundet i Strand på vilkårene i Norges vassdrags- og energidirektorats (NVE) vedtak av 07.08.2014 om tillatelse til bygging av Lauvåsåna kraftverk.

NVE har vurdert innsigelsen og klagen i brev til departementet av 02.09.2014, og har ikke funnet grunnlag for å omgjøre sitt vedtak.

1. Bakgrunn

I søknad av 31.10.2013 søker Småkraft AS om å utnytte et fall på 265 m i Døvikåna mellom inntak på kote 295 og kraftstasjon på kote 30. Kraftverket er planlagt med maksimal slukeevne på 0,52 m³/s (200 pst av middelvannføringen) og installert effekt på 1,1 MW. Det er planlagt slipp av minstevannføring på 25 l/s hele året. Kraftverket vil etter planen produsere 3,4 GWh/år.

Strand kommune anbefaler flytting av inntak til kote 260 grunnet kystmyrlokaliteten *Jarven*. Kommunen ber NVE vurdere om omsøkt minstevannføring er tilstrekkelig.

Naturvernforbundet i Strand mener inntaket må flyttes til kote 260 av hensyn til kystmyrlokaliteten. **Sørskår Mekaniske Verksted AS** ber om føringer som ivaretar deres vannuttak. **Fylkesmannen i Rogaland (FM)** mener det må tas hensyn til kystmyrlokaliteten *Jarven*, og at det av hensyn til sjørret må installeres omløpsventil. **Rogaland fylkeskommune** tilrår konsesjon forutsatt at det gjennom undersøkelser i henhold til kulturminneloven § 9 avklares at kulturminneinteressene ivaretas.

Ved vedtak av 07.08.2014 ga NVE tillatelse til å bygge Lauvåsåna kraftverk. NVE vektlegger at tiltaket vil gi en fornybar kraftgevinst med begrensede miljøeffekter, herunder at det omsøkte inntaket på kote 295 ikke vil påvirke kystmyren *Jarven* nevneverdig.

2. Innsigelsen og klagen

I Rogaland fylkeskommunes innsigelse til søknaden påpekes det at det vil være nødvendig å gjennomføre befaringer, og om nødvendig arkeologiske registreringer før fylkeskommunen kan gi en uttalelse til søknaden, jf. kulturminneloven § 9 om undersøkelsesplikt.

Naturvernforbundet i Strand ber i klagen om at Olje- og energidepartementet omgjør NVEs vedtak ved å stille krav om at inntaksdammen legges til kote 260. Naturvernforbundet viser til Fylkesmannen og Strand kommune sine uttalelser, og påpeker at endret inntaksplassering vil ta vare på den sterkt truede arten Kystlynghei, og redusere inngrepene slik at området på en bedre måte fremstår naturlig også for fremtiden.

3. Departementets merknader

Tillatelse til å bygge småkraftverk kan gis dersom *fordelene ved tiltaket overstiger skader og ulemper for allmenne og private interesser*, jf. vannressursloven § 25 første ledd. Dette blir vurdert konkret for hvert enkelt prosjekt. Departementet vil drøfte de forhold i saken som er nødvendig for å begrunne avgjørelsen.

Kulturminner

Departementet viser til standardvilkår 6 i NVEs vassdragskonsesjon av 07.08.2014:

"6. Automatisk fredete kulturminner

Konsesjonæren plikter i god tid før anleggsstart å undersøke om tiltaket berører automatisk fredede kulturminner etter lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 9. Viser det seg at tiltaket kan være egnet til å skade, ødelegge, flytte, forandre, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme automatisk fredede kulturminner, plikter konsesjonæren å søke om dispensasjon fra den automatiske fredningen etter kulturminneloven § 8 første ledd, jf. §§ 3 og 4.

Viser det seg i anleggs- eller driftsfasen at tiltaket kan være egnet til å skade, ødelegge, flytte, forandre, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme automatisk fredete kulturminner som hittil ikke har vært kjent, skal melding om dette sendes fylkeskommunens kulturminneforvaltning/Sametinget med det samme og arbeidet stanses i den utstrekning tiltaket kan berøre kulturminnet, jf. lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 8 annet ledd, jf. §§ 3 og 4."

Departementet presiserer at en konsesjon etter vannressursloven ikke gir fritak for konsesjonærens forpliktelser etter kulturminneloven.

Departementet legger til grunn at NVE gjennom godkjenningen av detaljplanen vil påse at undersøkelsesplikten i kulturminneloven oppfylles før eventuell anleggstart. Departementet finner ikke grunnlag for å ta til følge innsigelsen fra Rogaland fylkeskommune.

Naturmangfold

Skjønnsutøvingen ved saksbehandling etter vannressursloven må være i tråd med prinsippene i naturmangfoldloven. Dette innebærer at tiltakets konsekvenser for naturmangfold må avveies mot tiltakets fordeler knyttet til produksjon av fornybar energi, kraftforsynings sikkerhet og andre positive virkninger. Bestemmelsene i naturmangfoldloven §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved departementets behandling etter vannressursloven, jf. naturmangfoldloven § 7. Forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4 og 5 legges også til grunn for departementets vurdering av klagen.

Søknadens miljørapport er utført av Rådgivende biologer AS (2013). Naturtypen *kystmyr* er registrert i området ved inntaket. Naturtypen har stort areal (1597 daa) og er viktig for orrfugl, og derfor verdsett til *svært viktig (verdi A)*. I miljørapporten nedjusteres verdien av naturtypen til *middels til stor* da det kun er en liten del av naturtypen som vil bli berørt av tiltaket. Det er ikke registrert rødlistearter i tiltaksområdet. Tiltaket vil i følge miljørapporten samlet sett få *liten til middels* negativ konsekvens for biologisk mangfold.

Flere av høringspartene mener det planlagte inntaket bør flyttes fra kote 295 til kote 260 for å ivareta myrområdet Jarven. NVE påpeker at en naturtype med verdi A må ivaretas. I følge NVE ble det på befaring konstatert at planlagt rørgatetrase og inntaksdam vil ligge i henholdsvis blåbærbjørkeskog og blåbærfuruskog og ikke berøre kystmyren. Kystmyren ligger i følge NVE rett øst og vest for prosjektområdet på flatene litt unna Døvikåna. Plassering av inntak på kote 295 vil etter NVEs vurdering ikke redusere verdien av kystmyren. NVE stiller på s. 19 i *KSK-notat nr.:72/2014 – Bakgrunn for vedtak* krav om at inntaket ikke skal plasseres så høyt at vannspeilet oppstrøms inntaket på det flate partiet opp til kystmyren påvirkes.

Departementet finner ikke grunnlag for å gå imot NVEs vurderinger. Ved en eventuell konsesjon forutsetter departementet at NVE gjennom detaljplangodkjenningen påser at kystmyren ikke berøres nevneverdig verken i anleggsperioden eller i driftsfasen. Departementet mener for øvrig at NVEs vurderinger av tiltakets konsekvenser for sjørett og behov for omløpsventil må legges til grunn, slik det fremgår på s. 14 i *KSK-notat nr.:72/2014 – Bakgrunn for vedtak*.

Departementet vurderer at tiltaket ikke vil komme i konflikt med forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

I vurderingen av klagen har departementet lagt til grunn følgende kunnskapsgrunnlag:

- Søknad for Lauvåsåna kraftverk (oktober 2013)

- Miljørapport av Rådgivende Biologer AS (august 2013)
- Kontroll av registrerte arter i artsdatabanken (februar 2015)
- NVEs bakgrunn for vedtak (KSK-notat nr.: 72/2014) inkludert høringsuttalelser (august 2014)

Departementet mener det foreligger tilstrekkelig kunnskap om tiltakets konsekvenser for naturmangfoldet, jf. naturmangfoldloven § 8. Departementet slutter seg for øvrig til NVEs vurderinger under *"Forholdet til naturmangfoldloven"* på s.14 i KSK-notat nr.: 72/2014 – *Bakgrunn for vedtak*.

4. Departementets vedtak

Departementet vurderer at det planlagte tiltaket med inntak på kote 295 vil gi større samfunnsnytte enn tilsvarende tiltak med inntak på kote 260.

Departementet legger til grunn at NVE gjennom godkjenning av detaljplanen påser at tiltaket ikke kommer i konflikt med kulturminneloven.

Klagen fra Naturvernforbundet i Strand og innsigelsen fra Rogaland fylkeskommune tas ikke til følge. NVEs vedtak av 07.08.2014 opprettholdes.

Dette vedtaket kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28, tredje ledd, første punktum.

Med hilsen

Lars Christian Sæther (e.f.)
avdelingsdirektør

Per Harald Sønstelid
seniorrådgiver

Kopi

Småkraft AS
Fylkesmannen i Rogaland
Strand kommune
Sørskår Mekaniske Verksted
Norges vassdrags- og energidirektorat

Adresseliste

Naturvernforbundet i Strand

Rogaland fylkeskommune